

Galerija umjetnina “Branislav Dešković” u Bolu, izvješće o radu za 2023. godinu

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

Uz redovito održavanje funkcionalnosti i čistoće prostora, stručni djelatnici tvrtke Atesti i procjene d.o.o. obavili su pregled i ispitivanje vatrodojavnog sustava. Izvršen je i servis vatrogasnih aparata.

Sanacija i uređenje aneksa u prizemlju

Sklopljen je Ugovor o radovima na sanaciji dijela izložbenog prostora u prizemlju Galerije umjetnina Branislav Dešković koji je uključivao radove na uređenju pločnika, izradi betonske podloge, postavljanju hidro izolacije, kamenih ploča, rigola, kamenog cokla i dr. U prvoj privremenoj situaciji do kraja godine izveden je dio radova financiran od strane Ministarstva kulture i medija, a nakon dodatnih konzultacija s Vodovodom Brač, radovi su nastavljeni u siječnju 2024.

U cilju poboljšanja mikroklimatskih uvjeta u prostorima Galerije, nabavljen je klima uređaj za prvi kat te profesionalni odvlaživač. Uz Splitsko dalmatinsku županiju i Ministarstvo kulture i medija, u nabavi opreme kao i provedbi izložbenog programa, značajnim sredstvima ove je godine sudjelovala i Općina Bol.

2.3. Restauracija

Početkom svibnja u suradnji s Umjetničkom akademijom Sveučilišta u Splitu, Odsjekom za konzervaciju-restauraciju, u izvedbi višeg konzervatora-restauratora Filipa Rogošića, izvršeni su zahvati na tri brončane skulpture u vlasništvu Galerije umjetnina Branislava Deškovića. Riječ je o bistama „Ivan Franjin Gundulić“, 1871. g. autora Ivana Rendića, „Portret Ive Ćipika“ 1910. g. autora Branislava Deškovića te „Portret Vladimira Nazora“, 1932. g. autora Ivana Meštrovića. Skulpture krase prostor južnog zida gotičke kuće na istaknutom i frekventnom mjestu pred ulazom u bolsku knjižnicu, pokraj turističkog informativnog centra.

Početkom studenog 2023. završena je 1. faza konzervatorsko-restauratorskih zahvata na tri slike Ive Šebalja „Ženski akt“, „Pas“ i „Pušač“ iz fundusa Galerije umjetnina Branislava Deškovića, nastale između 1950. i 1960. godine. Napravljena je nova procjena zatečenog stanja i obavljeni radovi koji su uključivali čišćenje ukrasnog okvira, podokvira i poleđine platna slike,

podljepljivanje slikanog sloja te postavljanje privremene kartonske poledinske zaštite. Zahvat je izvela mr. art. Ivana Letilović, viši konzervator-restaurator.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

Inventarna knjiga, koja se vodi u računalnom programu M++, trenutačno sadržava 452 jedinice.

6. STRUČNI RAD

6.5. Posudbe

Devet slika Jurja Plančića iz fundusa Galerije umjetnina Branislava Deškovića posuđeno je u svrhu izlaganja na izložbi *Juraj Plančić — Pariške godine (Lux Parisorum)*, autorice Biserke Rauter Plančić, u prostorijama Galerije umjetnina u Splitu od 18. 4. do 4. 6. 2023. godine.

Posuđene su sljedeće umjetnine: „Mrtva priroda“, 1930. g. platno: ulje 19 x 27 cm, okvir 7 cm; „Gozba“ („Modeli“), 1929. g. platno: ulje 33 x 41 cm, okvir 5,5 cm; „Na izvoru“, platno: ulje 22 x 33,5 cm, okvir 8 cm; „Ile St. Louis“ („Pariški motiv“), 1930. g. platno: ulje 65,5 x 54 cm, okvir 8,5 cm; „Pariz“, 1930. g. platno: ulje 54 x 65,5 cm, okvir 8 cm; „Mala ljuljačka“, 1929. g. platno: ulje 31,5 x 41 cm, okvir 10 cm; „Kupačice“, 1927. g. platno: ulje 65 x 65 cm, okvir 3 cm; „Mrtva priroda“, 1930. g. platno: ulje 54 x 65 cm, okvir 7 cm; „U polju“, platno: ulje 46,5 x 38,5 cm, okvir 3 cm

Slika Jerolima Miše „Motiv iz Pučišća“, 1959. posuđena je u svrhu izlaganja na izložbi *Na prekretnici - Jerolim Miše i Slavonski Brod*, autorice dr. sc. Ane Šeparović održanoj u prostorima Muzeja Brodskog Posavlja u Slavonskom Brodu od 18. 5. do 15. 9. 2023.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

Svake godine u trajanju od lipnja do listopada organiziramo ciklus “Ljetne izložbe u Galeriji umjetnina Branislava Deškovića”.

Ove godine publici smo predstavili tri vrijedna i zanimljiva koncepta. Ciklus smo započeli izložbom djela iz vlastitog fundusa našeg čuvenog slikara Ive Šebalja. Galerija u Bolu posjeduje

čak 33 djela ovog umjetnika, a neka, poput njegovih tempera na papiru koja su ovom prilikom adekvatno uokvirena, po prvi put su izložena kao dio predstavljene kolekcije.

Sredinom srpnja otvorena je izložba troje mladih nagrađivanih autora – Ivane Pipal, Mije Matijević Akrap i Borne Ivanuše. Naš projekt je zamišljen kao dinamičan postav različitih likovnih interpretacija obuhvaćenih zajedničkim nazivnikom *O/sjećanja*. Ova kompleksna i živopisna izložba privukla je mnoge posjetitelje u Galeriju željne aktualnih umjetničkih promišljanja.

Još jedna izrazito posjećena izložba bila je slikara Josipa Botteriija Dinija. Opširnim postavom retrospektivnog karaktera na dvije etaže, obilježili smo osamdeset godina života i šezdeset godina umjetničkog rada autora vezanog za Bol na više načina.

Izložba Ive Šebalja

- Naziv izložbe: Ivo Šebalj - izložba iz fundusa Galerije umjetnina Branislava Deškovića
- Vrijeme trajanja: 16. lipnja – 11. srpnja 2023.
- Autori stručne koncepcije: Tino Vuković, Jasna Damjanović
- Autori likovnog postava: Tino Vuković, Jasna Damjanović
- Autor predgovora: Guido Quien
- Opseg (broj eksponata): 31
- Vrsta: umjetnička, samostalna, pokretna
- Tema: Referirajući se bogati fundus Galerije umjetnina Branislava Deškovića, izložbom smo željeli prikazati svu snagu slikarskog izričaja Ive Šebalja, putem vibrantnog postava, kontekstualno raspoređenog u tri prostorije.
- Korisnici: Šira publika

„Stvarnost slike“ - iz kataloga, predgovor Guida Quiena:

Ivo Šebalj poklonik je lika, najčešće ljudskog. Ali nikad svoje likove nije prikazivao odjednom u većem broju. Najčešće je to samo jedan čovjek, čelist na primjer, ili pušač, ili naga žena, ili brojnije, dječak s mačkom, žena s pijetlom. Ti izdvojeni likovi, primaknuti svojstvenom pogledu, čvorišta su slika, a nezgrapnim oblicima doimaju se kao pojave prepuštene svojim pojedinačnim sudbinama. Oporo uobličavanje, a bogatstvo tankoćutnih odnosa boja čine da u djelima ovog slikara osjećamo neko sudbinsko traženje, ali kroz izrazitu radost likovnog čina. Riječ je o „preplitanju života i slikarstva kroz desetljeća intenzivnog rada“ (Ivo Šebalj). K tome, ne treba previdjeti diskretnu humornu notu, često jedinom mogućem otporu „običnih“: pušača,

promatrača ili pak slikara. Samokritičan slikar Ivo Šebalj prvi put je samostalno izlagao tek 1970. godine (u Galeriji Forum, u Zagrebu), u svojoj pedeset i osmoj godini. Prvi put je uvršten u jednu prestižnu skupnu izložbu 1976. godine: Novosti iz suvremene hrvatske likovne umjetnosti, u Galeriji Karas u Zagrebu. Godine 1983. objavljena je reprezentativna monografija: Veselko Tenžera – IVO ŠEBALJ, crteži, tempere, pasteli. Njegove izložbe često su bile svojevrsne retrospektive. Primjerice: Prva izložba tempera i crteža iz godine 1950., Galerija Spektar, Novi Zagreb, 1977. Slijedio je još niz značajnih izložbi. Uz ostale, u Kabinetu grafike HAZU u Zagrebu održana je godine 1990. izložba izabranih slika iz Šebaljeve donacije: Ivo Šebalj – Strssmayerovoj galeriji starih majstora HAZU. Godine 2019. u Modernoj galeriji u Zagrebu izložena su djela iz posljednjeg Šebaljevog stvaralačkog razdoblja. Među njima i pet monumentalnih diptiha i triptiha koje je radio od 1994. do 2001. Kada je krenuo s izlaganjem, taj „Štafelajni neumornik“ (Ive Šimat Banov) neumorno je ne samo slikao, nego i učestalo izlagao. Kao da je želio nadoknaditi vrijeme ranijeg izlagačkog asketizma. Svojedobno je u Vijencu (broj 218, 2002.) zabilježeno da je Šebalj (osim Murtića) u posljednjih deset godina od svih slikara starije generacije najviše samostalno izlagao. Ovom ćemo prilikom još tek napomenuti, Ivo Šebalj izlagao je (relativno rano) i na Braču: Galerija „Branislav Dešković“, Akvizicija, Ivo Šebalj, Bol 1979.; Izložba Raul Goldoni – Valerije Michieli – Ivo Šebalj, O. Š. „B. Matulić“, Bol, 1984. Djela Ive Šebalja dio su stalnog postava Galerije „Branislav Dešković“ u Bolu, na otoku Braču. S obzirom na prilike aktualne u doba nastanka Šebaljevih djela, možemo ustvrditi da ona vrlo rano očituju jedan likovni (a to je ujedno i životni) stav, koji se tada tek započinje kod nas iskazivati. Tada je našoj sredini tek predstojalo određeno otvaranje, glasnije društveno afirmiranje umjetničkih sloboda. Međutim, zadržana dugo u autorovoj intimi i zrenju, ostvarenja mu nisu mogla odigrati svoju povijesnu ulogu. Ali zato ih doživljavamo retrospektivno kao moguću povijesnu činjenicu, odajući pri tome, naknadno, priznanje autoru. I, a to je sad relevantnije, doživljavamo ih kao istinsku likovnu vrijednost. Jaka izobličenja običnog čine crtež Ivana Šebalja izražajnim, razgolićuju oblike do unutarnjih značenja. Takav način kazivanja istine smjelim odstupanjima Picassovo je nasljeđe. Međutim, to ne umanjuje vrijednost našeg slikara, nego samo govori o vrsti likovnog osjećanja. Motiv je često analitički razlagao do arabeske, odnosno razlažući kretao prema apstrakciji. Dijelove pojavne stvarnosti skladao je u stvarnost slike. Gledajući možemo ustvrditi da je kod Šebalja svaki potez proćućen, tijek crte ima neočekivanu putanju, vlastiti značaj, a cjelina samosvojnost.

U temperama se crtež ne povlači, dapače prisutnost grafičkog elementa jedna je od glavnih njihovih oznaka. Crtež i boja ovdje su ravnopravni graditelji slike. Oblici su tek grubo određeni

crtom, pa se prikazani likovi ne ističu na čistom papiru, niti na ujednačenoj pozadini. Dio su fakture slikane površine, dio ugođene cjeline. A cijela slikana površina djeluje kao kroz duboku vodu stišano iskrenje dragocjenih slojeva višebojnih tvari. Šebalj je bez straha nanosio boju, dopuštao da curi platnom, ali i strugao bez žaljenja. Skrućeni tragovi slikarske rabote, sastavni su dio izraza. Slike mu imaju nešto predmetno, poput solidno izvedenog djela obrta. Kako je boju široko nanosio, tako mu i oblici imaju zamaha. Tome je dobar primjer onaj murovski sveden ženski akt iz 1950. (u fundusu Galerije „Dešković“). Ivo Šebalj sliku je gradio ne samo s lijeva na desno, ili od dolje na gore, nego od dna, dakle golog platna, ni od čega prema sebi. Stoga mu je boja slojevita. Često joj je zastirao mogući žar, da bi zatim na pravom mjestu jače prosijala. K tome svojeglava skraćanja i izduženosti, mjestimično pojačan obris, kao i sasvim vlastita kromatska imenovanja stvarnosti, postupci su kojima je slikar suvereno vladao, iskazujući se sigurno izražajnim stilom. Ivo Šebalj pokazao je veliku maštovitost u suženom motivskom registru. Često je (naročito u ranijem razdoblju), slikao prisni mu prostor ateljea, naime slikara i model uz štafelaj, ili samo autoportret, svojstveno umjetniku koji zagleda ispod površine pojavnosti. Krenuo je sa stišanim koloritom no s vremenom rasvjetljava paletu. To možemo zorno potvrditi ako usporedimo likove slikara iz 1950. sa onima istog motiva iz 1975. - 1978. Koloristički najizražajnija djela Ive Šebalja velika su platna koja je slikao osamdesetih i devedesetih godina. Svojim postupcima i shvaćanjem slikarstva, svojim gledom na stvari i pogledom na svijet, Ivo Šebalj je zanimljiv ne samo unutar hrvatskog slikarstva, nego i kao predstavnik europskog moderniteta.

Biografija:

Ivo Šebalj (Zagreb 1912. - Zagreb 2002.) nakon završene gimnazije u Zagrebu upisao je 1934. Akademiju likovnih umjetnosti u Zagrebu. Studirao je s prekidima i diplomirao 1942. u klasi Marina Tartaglie. Od 1930. do 1947. radio je kao činovnik (u Gradskom potrošarinskom uredu) u Zagrebu, a od 1953. do 1961. bio je profesor na Školi za primijenjenu umjetnost u Zagrebu. Od 1961. do 1978. profesor je na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu. U mirovinu je otišao 1978. godine.

Izložba - Ivana Pipal, Mia Matijević Akrap, Borna Ivanuša

- Naziv izložbe: O/sjećanja
- Vrijeme trajanja: 15. srpnja - 6. kolovoza 2023.
- Autori stručne koncepcije: Tino Vuković, Jasna Damjanović
- Autori likovnog postava: Tino Vuković, Jasna Damjanović

- Autor predgovora: Tino Vuković
- Opseg (broj eksponata): 9 raz. ciklusa - oko 70-ak eksponata
- Vrsta: umjetnička, samostalna, pokretna
- Tema: Zajednička izložba troje autora čiji radovi govore o ljudskim iskustvima - osjećajima i sjećanjima.
- Korisnici: šira publika

„Osjećanja“ - iz kataloga, predgovor Tina Vukovića:

Ljeti, Bol se uzavrelo mijenja, vrti u nejasnom, stresnom kolopletu ponude i potražnje počesto lišenom autentičnosti, u kojemu teško možemo istinski doživjeti jedni druge. U samoj žiži zbivanja, na rivi, naša Galerija umjetnina Branislava Deškovića utopistički opstaje kao mala oaza mira što čuva životna iskustva velikih umjetnika ispričana likovnim jezikom. Unutar ovog realiteta, uz intuiciju koja nam je počesto bivala većom uzdanicom od obrazloživih parametara, odlučili smo se nadovezati na ta osobita iskustva. Ovom izložbom zblížili smo tri autentične umjetničke interpretacije sličnog emotivnog senzibiliteta - Ivana Pipal, Mia Matijević Akrap i Borna Ivanuša, mlađa generacija autora na hrvatskoj likovnoj sceni, različitih iskustvenih provenijencija, pričaju nam o svom vremenu.

Djela **Mije Matijević Akrap** izvrstan su primjer neobične mogućnosti preplitanja vlastitog određenja s tragedijama drugih. Na prošlogodišnjoj rezidenciji u Parizu autorica je intervjuirala žene različitog kulturološkog nasljeđa dobivši osnovne inpute i podstreh za svoju buduću, uvjetno rečeno, dramatičnu vizualizaciju. U sklopu tog projekta nastali su crteži - portreti sa isповjednim tekstom, njezini prvi radovi na ovu temu, zapravo referentna polazišta. Anonimne sudionice Mijine zamisli podijelile su s umjetnicom svoja sjećanja, opise jednog nemilog životnog događaja koji ih je u manjoj ili većoj mjeri odredio. Kratki, ali osjećajima nabijeni sadržaji najčešće se dotiču trauma nastalih u vremenu njihova djetinjstva i mladosti, pa iako su priče specifične ovaj inicijalni projekt unisono zbori o trpećim ženskim iskustvima, uvjetovanim ulogama i okolnostima. Mijini su radovi kompleksni ne samo u interpretaciji već i materijalizaciji; osim spomenutih crteža na papiru ovaj ciklus transponirala je na platno i površinu keramičkih urni čije je oblike također podredila temi. Proces je reverzibilan, jedno informira drugo, pa se primjena medija izmjenjuje, prikaz sustavno mijenja i obogaćuje svakim novim likovnim angažmanom. Mia je posebnom posvećenošću saslušala zapečaćene dijelove tuđih sjećanja i zapisala ih onako kako su izrečena, ali nam sveudilj pokazuje da je njen ukupni dojam naglašeno subjektivan, jer ih promišlja svojim snažnim osjećanjem i intelektualnim

nasljeđem. Neminovno, osjećaji su dio njenog slikarskog procesa ali i naša projekcija kao neposrednih promatrača, ipak autorica u radu primat stavlja na simbole priče služeći se sintagmom individualne mitologije Miška Šuvakovića. Tako se u duhu postmodernizma razračunava sa povijesnim činjenicama, značenjima i fenomenima kreirajući osobnu viziju suvremene alegorije žene. Raduje nas da Mia ovu priču dijeli s nama, u Galeriji na otoku gdje u sklopu aktualne izložbe premijerno izlaže novu seriju radova.

Dok Mia nastoji uopćiti tuđa iskustva, svoja saznanja i likovna snoviđenja, drugi akter ove izložbe zauzima drugačiju poziciju. **Borna Ivanuša** govori iz svojega iskustva vraćajući se sjećanjima i osjećanjima koja su prožela njegovo djetinjstvo. Putovanje je riječ koja nam može približiti ovaj umjetnički koncept, prije svega putovanje unatrag - povratak u odrastanje. Putovanje može biti i selidba u drugo mjesto, drugi kraj; u Borninu slučaju nevoljko izmještanje i bezidejnost o domu kao utvrđenoj lokaciji postaje lajtmotivom njegova rada. Razlažući uspomene iz prošlosti Borna pokušava razjasniti sebi, pa onda i drugima, koje su to minule situacije uzrokovale fascinacije i strahove, a možda dijelom i odredile njegov današnji karakter. Autor nas „poziva“ u malu buntovničku Odiseju odrastanja stavljajući pred nas znakove, u doslovnom i prenesenom smislu: odbačeni prometni znakovi postali su glavni nositelji ove priče, njegova slikarskog duktusa i misaonog koncepta. Osim primarnog značenja koje nas upućuje na cestu i vožnju, njegovi znakovi nedvojbeno aludiraju na putovanje posluživši mu kao podloga za upisivanje vlastita značenja - putopisa. Potaknut uspomenama Borna izvedbi pristupa spontano, izrazito emotivno, u naletima energije. Slika i crta različitim alatima, od kista do spreja (po uzoru na street art) ili pak „grebe“ po boji čavlom, koristi akrile, paste, pa čak i lak za nokte. Radi izrazito ekspresivno stvarajući raznorodni dijapazon motiva/simbola: vlastitog znakovlja. Neke sekvence se ponavljaju, gomilaju, zgušnjavaju, proširuju, zatim i apstrahiraju. Tekst je neizostavan dio cijele priče i provlači se ovim nataloženim koagulumom označenih uspomena. Izjašnjava se direktno, bez uvijanja, stoga su njegovi radovi neusiljeni odaju zaigranost, a takav mu je i crtež, mogli bi reći jednostavan u svojoj pojavnosti, ali bremenit u svojoj izjavnosti. Bilo je ljubavi u autorovu odrastanju - obiteljske, prijateljske i one romantične. Bez nje ne bi bilo ni sveprisutne empatije koja duboko prožima njegove radove, empatije koju obznanjuje nama i upućuje sebi - nekim prošlim periodima svojega života. Borna se tako osvrće i oprašta s dijelom mladosti, sastavlja oporuku za najbliže i sve prisutne. Ovom oporukom nastoji stići na željeno odredište - u iskustvo sadašnjosti, bez tereta prošlosti, a nije li to isto i istovjetno svima nama „razumnima“.

Na izložbi troje umjetnika u našoj Galeriji, **Ivani Pipal** pripala je pozicija analitičarke. Istražujući mogućnosti i alate psihoterapije autorica propitkuje poimanje naših emocionalnih stanja dajući ovoj izložbi svojevrsan raščlambeni smiraj. Ona „gleda izvana“ nastojeći objasniti što to sve „u nama kuha“, a njeni crteži (likovi i simbolički prikazi) na jednostavan, razborit i šarmantan način govore o ljudskim iskustvima. Kreirajući osobne likovne metafore Ivana nam podastire niz različitih jezičnih pojmova, slikovite sugestije najčešće realizira u crtežu, a uporišta za svoj vizualni jezik sabire iz različitih područja poput primarne joj ilustracije, fascinacije biljnim i životnjskim svijetom, geometrijom kao i prihvaćanjem mnogih drugih upliva iz svoje svakodnevice. Njezini su radovi zbir uokvirenih segmenata intuitivno raspoređenih na galerijskim zidovima, a svako novo izlaganje je drukčije, donosi novo vizualno umrežavanje značenja i drukčiji ishod. Ta dinamična cjelina nalik na mapu, svojevrsna je infrastruktura ljudske naravi. Stječe se dojam kako je iz autoričine blage perspektive život lakše pojmiti ili barem razabrati odnos sa svijetom i samim sobom. Ivana pokazuje da smo sastavljeni od gotovo istovrsnih osjećanja i reakcija uvjetovanih društvenim kontekstom o čemu govore i segmenti iz triju ciklusa koja možemo vidjeti na izložbi: "Eksperiment misli", "Emocije i stanja" i „Nevidljivi prostori“. Naslovni koncept također podcrtava nagrađivana novela „Priča o teti Mandi“ sačinjena od vrsnih crteža, tekstova, kolaža i fotografija. Ova knjiga funkcionira kao pomno izveden umjetnički objekt čiji se koncept razvio uočavanjem starinske, portretne fotografije Mande - tete Ivanina djeda, koja nije imala djece niti druge obitelji i koja je davno umrla. Ivanin specifičan, dokumentaristički način rada, s primjesama fikcije u ilustracijama koje prate tekst, rezultirao je vrlo intimnom i britkom pričom koja čitatelju daje osjećaj prisnosti. Ovaj neuobičajeni osvrt na jedan život potiče na promišljanje o našim odnosima, a dok razabiremo svoj put, sve što uistinu imamo i što ćemo ikada imati su - sjećanja i osjećanja.

Biografije:

Mia Matijević Akrap (Požega, 1995.) diplomirala je na Akademiji likovnih umjetnosti 2020. u Zagrebu. Izlagala je na sedam samostalnih izložbi (Zlati Ajngel, Varaždin, 2023.; Galerija Crta, Zagreb, 2022.; Galerija svjetlosti i Galerija Tunel, GKP, Požega, 2022.; Galerija Karas, Zagreb, 2022.; Galerija Šira, Zagreb, 2020.; Bunker, Samobor, 2020.; Lauba, Zagreb, 2019.) i brojnim skupnim izložbama (36. Salon mladih, 2022.; 6. bijenale slikarstva, 2021.; Matrice: botanika, 2021; 16. erste fragmenti, 2020.; Venientes u sklopu 35. salona mladih, 2020; 8. triennale akvarela, 2019...), sudjelovala je na tri rezidencijalna programa (Francuska, Njemačka, Litva) i Erasmus+ stručnoj praksi (Njemačka). Dobitnica je četiri Rektorove nagrade, dvije pohvale Akademije likovnih umjetnosti, nagrade „Kolekcionar umjetniku“ na

36. Salonu mladih, nagrade publike na projektu Erste fragmenti i dvije Sveučilišne stipendije za darovite studente. Radi i živi u Zagrebu.

Borna Ivanuša (1996.) završio je aranžersko-scenografski odjel u Školi primijenjene umjetnosti i dizajna u Zagrebu. Upisuje Likovnu pedagogiju na Akademiji primijenjenih umjetnosti u Rijeci, a nakon toga studij Grafike na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu diplomiravši 2023. godine. Dobitnik je rektorove nagrade za scenografiju i pohvale za uspješan rad na Akademiji likovnih umjetnosti. Sudjelovao je na više skupnih izložbi (37. Salon mladih 2022., Pasijska bastina u galeriji Šira 2019.), i nekoliko samostalnih izložbi („Pesi & Luleki“ s Ivanom Stečuk, „I didn't know how to name this“ u Galeriji SC, 2022.) te surađuje i na drugim interdisciplinarnim projektima (scenografija za predstavu „Paklena naranča“ u režiji Kristine Grubiše 2020; izvodi likovnu instalaciju za projekt Marte Radoš „Utopia in Transition“ u Francuskom paviljonu 2021. Živi i radi u Zagrebu.

Ivana Pipal (Zagreb, 1990.) samostalna je vizualna umjetnica koja djeluje kroz raznolike medijske oblike: crtež, ilustraciju, animaciju i film. Diplomirala na Odsjeku za animirani film i nove medije, ALU Zagreb. Članica je ženskog umjetničkog kolektiva „Ljubavnice“. Za prvu autor-sku knjigu „Priča o teti Mandi“ nagrađena je 2013. potporom grada Zagreba za najbolja ostvarenja na području književnoga stvaralaštva. Nakon izlaganja na Sajmu dječje knjige u Bologni 2017. objavljuje ilustriranu knjigu „Žuti grad, Plavi grad“ na šest jezika, uvrštenu u White Ravens - međunarodni katalog najboljih knjiga za djecu. U 2020. godini dobiva posebno priznanje Biennala ilustracije u Zagrebu te MSU nagradu Salona mladih, a 2021. predstavlja slikovnicu „Ptica rugalica“ i umjetničke asocijativne karte „Emocije i stanja“, inspirirane psihoterapijskim praksama. Redovito izlaže na samostalnim i skupnim izložbama.

Izložba Josipa Botterija Dinija

- Naziv izložbe: Igra kolorističkih suzvučja
- Vrijeme trajanja: 13. kolovoza – 30. rujna
- Autor stručne koncepcije: Jasna Damjanović, Stanko Špoljarić
- Autori likovnog postava: Jasna Damjanović
- Autor predgovora: Stanko Špoljarić
- Opseg (broj eksponata): 50 djela
- Vrsta: umjetnička, samostalna, pokretna
- Tema: Izložbom retrospektivnog karaktera napravili smo uži presjek stvaralaštva Josipa Botterija Dinija slikara vezanog za Bol na Braču. Obilježili smo osamdeset godina života i šezdeset godina stvaralaštva ovog značajnog umjetnika.

- Korisnici: šira publika

Uvodne riječi ravnateljice Jasne Damjanović s otvorenja izložbe:

U najavi izložbe ovih smo dana isticali veliko zadovoljstvo i ponos da će u našoj Galeriji umjetnina Branislav Dešković izlagati Josip Botteri Dini i to upravo ove godine u kojoj se obilježava njegov dvostruki jubilej – osamdeset godina života i šezdeset godina umjetničkog rada!

Botteri je uz našu Galeriju vezan od samoga osnutka kao njezin prvi ravnatelj, a ovdje u mjestu njegova ranog stvaralačkog perioda, ta se veza nastavila na različite načine - od njegovih djela koja se nalaze u Galerijskom postavu, pedagoškog djelovanja, pa sve do posebno nam dragog doprinosa otvorenjima izložbi mnogih umjetnika kojima je Botteri svojim iskustvom i dobrohotnošću davao stvaralački poticaj. Stoga je večeras na otvorenju izložbe, Josip Botteri Dini na neki način i domaćin, ne samo svojih prezentiranih djela, već i kao stanovnik Bola, uz naše veliko poštovanje i zahvalnost. Zanimljivo je da je Botterijev umjetnički talent prepoznao kipar Valerije Michieli, jedan od velikih umjetnika čija se djela također nalaze u našoj Galeriji. Upravo je Michieli pružio važan poticaj Botteriju za odlazak na akademiju u Zagreb na kojoj je diplomirao u klasi Miljenka Stančića. Nakon završetka akademije, predaje povijest umjetnosti na gimnazijama u Kninu i Bolu, u dva navrata predaje i na Umjetničkoj akademiji u Splitu. Osim ravnateljstva u našoj Galeriji Botteri je bio i ravnateljem Galerije umjetnina u Splitu, a iz impresivnog umjetničkog životopisa kojega možete detaljnije pročitati u katalogu ove izložbe izdvojit ćemo još samo ponešto:

- Botteri je izdao preko 20 grafičkih mapa
- Likovno je opremio i ilustrirao preko 100 knjiga
- Osmislio je veći broj vizualnih identiteta za različite manifestacije te brojna vizualna rješenja za plakate, nosače zvuka i slično
- Od mnogih nagrada koje je dobio izdvajaju se Red Danice hrvatske s likom Marka Marulića, kao i Nagrada Splitskog salona.
- O njegovu opusu pisali su mnogi eminentni stručnjaci
- HRT je snimio dokumentarni film i mnoge priloge o njegovu opusu
- Ostvario je preko 180 samostalnih izložbi, preko 150 skupnih izlaganja u zemlji i inozemstvu

- Djela mu se nalaze u brojnim značajnim zbirkama u nas i inozemstvu, a najznačajniji dio njegova opusa čini više od 100 javnih djela diljem zemlje i svijeta.

Josip Botteri Dini, od svojih slikarskih početaka pa sve do danas, stvara uz snažno duhovno nadahnuće Evanđeljem, čime je ostvario jedinstven opus i postao predvodnikom suvremene sakralne umjetnosti Hrvatske i svijeta. Naša suradnja s Josip Botterijem u pripremi ove izložbe bila je pravi privilegij, a saznanja o stvaranju njegovih umjetničkih djela koja su nastajala u Splitu, Bolu, Zagrebu, Veneciji, Parizu i tijekom mnogih putovanja svijetom, bila su nam doista inspirativna, a valja priznati i zabavna, uz pravu radost otkrivanja njegova iznimnog slikarskog zanosa i strasti. U tome uranjanju u umjetnički svijet Josipa Botterija Dinija imali smo samo jedan, al veliki problem: kako opus u trajanju od šest desetljeća svesti na izložbu od pedesetak slika s namjerom retrospektivnog pregleda ? Kako prikazati svu autentičnost i slojevitost tog visoko vrijednog Botterijevog izraza?

Ipak, vjerujemo da smo u tome uspjeli, uz veliku pomoć samog slikara, uz pomoć gospodina Stanka Špoljarića kao autora idejnog koncepta, uz veliki angažman njegove kćeri slikarice Ana Marije i unuke, slikarice Estere. I dakako, uz prilagodbu prostora Galerije čije smo prizemlje, aneksi ali i čitav prvi kat posvetili ovoj izložbi. Zahvaljujemo Ministarstvu kulture i medija, Splitsko dalmatinskoj županiji, Wiener osiguranju i Općini Bol koji su pomogli ostvarenju ove izložbe. Hvala i našim prijateljima iz Centra za kulturu Bol koji su nam uvijek pri ruci. Hvala još jednom svima vama na dolasku! Josip Botteri Dini doista je velikan suvremenog slikarstva, osobito moderne sakralne umjetnosti i drago nam je svjedočiti da i u ovim godinama vrijednim poštovanja neprekidno stvara svom puninom svojega umjetničkog poslanja. Hvala mu na tome i još jednom srdačne čestitke na velikim jubilejima.

„Igra kolorističkih suzvučja“ - iz kataloga, predgovor Stanka Špoljarića:

Bol i Josip Botteri u jednom periodu umjetnikovog života intenzivno su se družili, darujući se međusobno, Bol baštinom, a Botteri vitalitetom mladosti u vremenu formiranja ranih stvaralačkih godina, perioda tvorbe osebujnog slikarskog izraza. Razumljivo s potrebitim rukavcima likovnog izraza, no i s vidljivom ili bar naslućenom razložnom širinom dominante umjetničkog stava. Godine između 1970. i 1975. Botteri je vezan uz Bol na više načina. I kao nastavnik na gimnaziji, predavač na dominikanskoj gimnaziji i kao ravnatelj novoosnovane galerije umjetnina “Branislav Dešković.” Dakako da kist nije mirovao, nastala su brojna djela u vidu štafelajnog slikarstva, ali i ostvarenja u suodnosu s arhitekturom. A dijalog umjetničkim kreacijama s bolskim javnim (pretežno sakralnim) prostorima nastavljen je i kasnije, kao što je

i sama slikovitost gradića na južnoj strani Brača s ponuđenim ozračjem predaha u užurbanosti života, doživljavana u redovitim dolascima na otok, zračila u nekoj mjeri i u povratcima u splitski atelijer. U svakom slučaju, Botteri u Bolu nije gost, pa nas na izložbi dočekuje kao domaćin. I ne samo prezentiranih djela, već i zasluženim poštovanjem i kao stanovnik samoga mjesta. Opus u trajanju od šest desetljeća i prvotnih traganja u svijetu umjetničke začudnosti, a kasnijeg intrigantnog kontinuiteta, sveden je na izložbi na pedesetak slika (s namjerom datih koordinata retrospektivnog pregleda) spoj je svojevrsnog krokija i mogućnosti poniranja u autentičnost Botterijevog izraza koji su naši renomirani likovni kritičari, a i inozemni vrlo visoko valorizirali. Od djela neformalnog, ali i čitkog bolskog ciklusa, svakako treba spomenuti oltarnu palu u dominikanskoj crkvi "Gospa od milosti" naslikanoj 1974. godine. Zbog svoje visine (300 x 160 cm) na izložbi nije postavljena, no zasigurno većini je dobro poznata, jer se nalazi na zidu spomenute crkve. Razlog njenog nastanka je podosta neobičan. Na glavnom oltaru barokne stilistike nalazila se slika vodećeg mletačkog manirističkog majstora Jacopa Robustija Tintoretta "Madona sa svecima" koja je zbog ugroze oštećenja, pa i otuđenja sklonjena u crkveni muzej. A Botteri se prihvatio vrlo zahtjevnog zadatka - izraziti sadržajnost neopisivosti duhovnog i likovnog karaktera Tintoretovog djela, bez ikakvog doslovnijeg citiranja karakteristika slike s formalne strane. I odlučio se za hrabro, pomalo i drsko rješenje. Slikarstvo razvedene forme, izrazite gestualnosti, slutnje figurativnosti, opisnih i slobodnih linija, gustoće crtovlja, parcijalnih sadržajno i likovno logičnih snažnih udara partija nemirne i užarene crvene boje. S dosegnutom uzvišenošću dojma sakralnosti, koja potiče na molitvu. Nije iznevjerio velikog Venecijanca, ali i pokazavši kako trag tradicije u njegovoj interpretaciji može biti itekako suvremen. Na razini pravog remek djela. U kompoziciji simetrične odmjerivosti, s Marijom i djetetom Isusom u centralnoj osi, s potresnošću prizora Raspeća u dubini prostora, sa svetim Dominikom, osnivačem istoimenog reda s lijeve strane, te dominikancem blaženim Augustinom Kažotićem, biskupom Zagreba i Lucere i dominikankom blaženom Ozanom Kotorskom s desne. Slikarski ležernije, no likovno također uvjerljive, brojne su vedute Bola, njegovih pitoreskkih zakutaka, posvojenih scena građenih u rasponima od poetskog realizma do slobodnije razrade oblika, od tonske odnjegovanosti do igre kolorističkih suzvučja, od čvrste tektonike formi do blagog pulsiranja ekspresionističkog tretiranja slikarske površine. U vedutama baziranim i na atraktivnim vizurama, ali i na stanjima posebnog slikarskog šarma, Botteri nalazi nijanse tankoćutnosti atmosfere trenutka u trajanju, u dodiru jedinstva skladnog urbaniteta i prirode. Slično je i kod motiva Pariza i Venecije, s najčešćim zastancima pred crkvama Notre Dame i Santa Maria della Salute, kojih veličanstvenost izgleda prevodi u sintezu reprezentativnosti dojma i intimnosti doživljaja. Josip Botteri prvenstveno je slikar sakralne

tematike, s istinskim razumijevanjem poruke Evanđelja prihvaćene kao nenarušive vodilje svoje umjetnosti. Osim toga teme iz hrvatske povijesti odmišljene kroz fragmente spomeničkog, vrijednosnih simbola ponosa nacionalnog identiteta česta su mu inspiracija. Botteri konstantno s osjetljivošću na bolna otuđenja čovjeka i društva u prošlosti i danas, te zla koje se uvuklo kao norma ponašanja, reagira djelima slikarske drastičnosti. Ako bi opus Josipa Botterija željeli svesti na određeni zajednički nazivnik našli bi se u prostoru svojevrsnog kreativnog paradoksa. Botteri kao umjetnik prepoznatljivog estetskog stava na neki način otimlje se nepisanom pravilu dinamike faza, bilo u slijedu 4 definiranih stilskih cjelina (dovršenih i “ostavljenih”), bilo u istovremenoj raznolikosti izraza. Datiranje njegovih slika može čak i zbunjivati jer i poodavno likovno osvojeno, može kroz prizmu novog nadahnuća ponovno zablistati. Ali nema ponavljanja i uspjele formule, već srodnost stilskog biva preobražena inačicama rukopisnog u slikarskom tkivu vizualne osnove novih ideja. A i vrlo je zanimljiva činjenica da udaljavanje polova stilske raznolikosti dovodi do bliskog karaktera jezgre, možda ne identične, no promišljajem ljudskim i umjetničkim, te vjerojatno ponajviše duboko vjerskim svjetonazorom, itekako bliskim, gdje svaka linija, svaka mrlja boje u složenosti segmenata i cjeline opusa vodilja je istom smislu postojanja života i umjetnosti. Botteri svoj darovani talenat razvija i trudom i zanosom, shvaćajući zahvalnošću svoj stvaralački put poslanjem. A time i odgovornošću da iskrenom poetičnošću, strašću putuje zemnim s pogledom na transcendentalnost nebeskog. Na taj način, Botterijeve slike, i one marnije realističnosti ponekad i konotacijom lirskog, stilizacije znakovitih oblika usađenih u površine likovne pročišćenosti, primjeri figurativne slojevite asocijativnosti, treptaja predmetnog i pejzažnog, i struktura apstraktnog polja, pripadaju varijantama istog nazivnika. Sastavnice su umjetničkog habitusa izjednačenog s disanjem. Dakako kronologija nastanka djela ne može se negirati, postoji mladost, zrenje i mudrost, no klice umovanja naziru se čak i kao zbunjenost iznenađenja i u tridesetogodišnjaka, a svježina bljeska i kada je zbir desetljeća po svom visokom broju neupitan. A Botteri je sve te dionice prošao i prolazi.

U nekoj zadatoj egzaktnosti čitanja slike i na prvi pogled vide se i djela ekspresionističke dramatičke, izrazitog likovnog spontaniteta, deformiranosti tjelesnog, emocionalne žestine, reducirane palete, sa simboličnim i stvarnim značenjem crnog, stilski označenim akcijskim slikarstvom gdje, i kontrolirani slučaj ima svoje mjesto, u labirintičnosti kretanja čvrstih i krhkih niti. S tragovima intervencije nad platnom, s energijom ruke koja nije tek posrednik nego i sudionik. Elemente toga načina vidimo i na bolskoj pali, izraza koji se slikarski euforično oslobodio u slikama kapljičastog crnila nad jednolikim kromatskim fondom, ali i u bogatstvu palete zgusnute oblikovnosti do stupnja horror vacui, kada tematika u nizu djela

beskompromisno “zarezuje” do nukleusa ljudskih padova. Ali iznad svega uzdiže se veličajnost kristoloških tema, poglavito golgotskog martirija koje Botteri direktnošću umjetničkog pristupa suosjećanjem proživljava, snagom osobnog krika. Ali postoje i djela “klasične likovne urednosti” u interpretaciji motiva kršćanske ikonografije, s ništa manje emocionalne otvorenosti, gdje nas utkana narativnost postupno uvodi u spasiteljsku Kristovu kalvarijsku žrtvu. U slijedu postaja križnoga puta Botteri, pa i naznakama potrebite literarnosti, neprekidno produbljuje smisao Isusove žrtve, sve do smrti na križu. Prikazao je i druge teme opisane od evanđelista, i sumiranjem sadržaja i zadržavanjem na detaljima. Divan je primjer “Posljednja večera” slika nadnaravne bjeline, s apostolima posvećenih darom Euharistije. S Bolom tekst je započet pa valja i spomenuti i druga Botterijeva djela u mjestu. U dominikanskoj crkvi, Put križa je građen naglašenim kolorističkim partikulama i čvrstim rasterom linija, vitraji s prikazom sv. Dominika i sv. Ivana Krstitelja, s uprizorenjem sv. Krunice, te mozaici u luneti na pročelju s prizorima Navještenja i Svetoga Trojstva. Zanimljiv je i friz s prikazom Zmajeve špilje u klisurama iznad Murvice, nedaleko od Bola, boravišta eremita. A u hotelu Elaphusa zgrafito vidom geometrijske apstrakcije pod nazivom “Mediterranski grad” (nažalost znatno oštećen), geneza je Botterijevog tašističkog izraza.

Josip Botteri Dini istaknuti je slikar moderne i suvremene hrvatske umjetnosti, originalne stilistike u djelima brojnih motivskih cjelina, s posebnom uvjerljivošću u izuzetnim ostvarenjima sakralne tematike (obogativši također velik broj sakralnih prostora u domovini i inozemstvu vrijednim vitrajima i mozaicima), participirajući ravnopravno u ukupnosti europske umjetnosti takovog sadržajnog usmjerenja, uključujući se na taj način i u višestoljetnu tradiciju umjetnosti biblijske inspiracije.

Biografija:

Josip Botteri Dini, akademski slikar, rodio se u Zagrebu 3. lipnja 1943. godine. 1945. godine s obitelji seli u Split, gdje provodi djetinjstvo i završava Osnovnu školu Luka Botić. Od 1958. do 1961. godine pohađa gimnaziju u zagrebačkom Sjemeništu na Šalati. Školovanje nastavlja u Splitu gdje 1963. maturira gimnaziju Ćiro Gamulin. Kroz čitavo gimnazijsko razdoblje slika u pastelima, akvarelu i crtežu. Osim likovnosti, važnu ulogu u njegovu ostvarenju kao cjelovitog umjetnika ima i glazba. Pohađa sate solo pjevanja kod profesora Markovića te pjeva bas u zboru HNK Split, sezona 1963./1964. Pjeva u klapi Marjan i Split pod vodstvom Ljube Stipišića (FDK Omiš 1. nagrada 1967., 2. nagrada 1968.). Likovni zanos, od povijesne umjetničke baštine pa sve do moderne i suvremene likovne umjetnosti, započeo je davno dok je promatrao Buvinina vrata i oltar sv. Staša, slavnog Jurja Dalmatinca i predromaničku krstionicu sv. Ivana Krstitelja.

Prepoznavši njegov umjetnički talent, kipar Valerije Michieli pružio mu je važan poticaj za odlazak na akademiju. Od jeseni 1964. studira slikarstvo na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, gdje mu predaju znameniti profesori: Ivančić, Kulmer, Parać, Hegedušić, Režek, Kinert, Mihičić, Peić, Grlić, Sumereker. Diplomira 1968. u klasi Miljenka Stančića. Na njegovo likovno formiranje snažno utječu djela Meštrovića, Trepšea, Vidovića, Kljakovića i Dulčića. Potječe iz slikarske obitelji, stric mu je bio Josip Botteri (1900. - 1971.), slikar Vidovićevog kruga. Da bi se izbjegla zabuna dodaje si nadimak Dini, iz majčina prezimena Orlandini. Nakon završetka akademije, predaje povijest umjetnosti na gimnazijama u Kninu i Bolu na Braču, gdje je od 1970. do 1975. ravnatelj Galerije umjetnina Branislav Dešković. Iste godine, ostvaruje status slobodnog umjetnika. Od 1995. u dva navrata predaje na Umjetničkoj akademiji u Splitu. Od 2011. godine do 2014. ravnatelj je Galerije umjetnina u Splitu. Član je strukovnih udruženja HULU Split i HZSU. Izdao je preko 20 grafičkih mapa u suradnji s Vladom Gotovcem, Ljubom Stipišićem Delmatom, Duškom Kečkemetom, Ankom Petričević, Božom Biškupićem, Tonijem Politeom, Josipom Depolom te samostalno više grafičkih listova. O njegovu opusu pisali su mnogi eminentni stručnjaci: Tonko Maroević, Igor Zidić, Matko Peić, Milan Bešlić, Željka Čorak, Josip Depolo, Stanko Špoljarić, Kruno Prijatelj, Duško Kečkemet, Vladimir Rismondo, Vladimir Maleković, Vlado Bužančić, Nevenka Nekić, Jakša Fiamengo, Tomislav Lalin, Ivica Župan, Ive Šimat Banov, Ljubo Stipišić Delmata, Vlado Štambuk, Guido Quien, Joško Belamarić, Marina Baričević, Jean - Louis Depierris, Gilles Plazy, Otelo Salvini i mnogi drugi. 1990. izdana je monografija autora Josipa Depola s predgovorom Krune Prijatelja, urednika Bože Biškupića, izdavači su Kršćanska sadašnjost i Nacionalna i sveučilišna biblioteka. HRT je snimio dokumentarni film o opusu J. Botterija čiji su autori Vesna Ćuro - Tomić i Alem Đurić. Također, snimljen je i dokumentarni film SINFONIA CROATICA ET CHRISTIANA - Umjetničko likovno djelo Josipa Botterija Dinija, autorice dr. sc. Hrvojke Mihanović - Salopek, znanstvene savjetnice HAZU-a. Od mnogih nagrada izdvajaju se Red Danice hrvatske s likom Marka Marulića, kao i Nagrada Splitskog salona. Likovno je opremio i ilustrirao preko 100 knjiga. Osmislio je veći broj vizualnih identiteta za različite manifestacije te brojna vizualna rješenja plakata, nosača zvuka i sl. Živi, stvara i likovno djeluje u Splitu, Bolu i Zagrebu, često putujući svijetom. Neprekidnim umjetničkim djelovanjem, kroz svoje slikarstvo kontekstualizira i reagira na trenutni duh vremena. Josip Botteri Dini, od svojih slikarskih početaka pa sve do danas, neprekidno stvara predan svom dubokom duhovnom nadahnuću evanđeljem, ostvarivši jedinstven opus unutar suvremene sakralne umjetnosti Hrvatske i svijeta. Ostvario je preko 180 samostalnih izložbi među kojima se ističu Umjetnički paviljon u Zagrebu, Galerija umjetnina u Splitu, Galerija Gradec u Zagrebu, Muzej za umjetnost i obrt u

Zagrebu, Galerija bazilike San Lorenzo u Aosti, Galerija Emanuel Vidović u Splitu, Palača Sponza u Dubrovniku, Galerija Stadthalle u Hamburgu, Pacific Design Center u Los Angelesu, Esplanade de la Defense u Parizu, te preko 150 skupnih izlaganja u zemlji i inozemstvu.

10. IZDAVAČKA DJELATNOST GALERIJE

Tiskani su pojedinačni katalogi i plakati uz izložbe.

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva

Omogućeno je organizirano svakodnevno vodstvo za posjetitelje na hrvatskom i engleskom jeziku kako kroz stalni postav tako i kroz aktualne izložbe Galerije.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

Tisak:

- Radić, Ivica. „Imali smo prazne pijate, male stolove i veliko srce“ // Slobodna Dalmacija (Split, 27. 1. 2023.), str. 14-15.
- Vranić, Goran. Botteri Dini u Bolu // Slobodna Dalmacija (Split, 11. 8. 2023.), str. 21.

Internet:

Izložba djela Ive Šebalja iz fundusa Galerije:

<https://www.culturenet.hr/hr/izlozba-djela-ive-sebalja-u-galeriji-umjetnina-u-bolu/195738>, 6. 2023.

<https://www.facebook.com/centarzakulturubrac/posts/273529955174358>, 13. 6. 2023.

<https://dalmatinskiportal.hr/zivot/-izlozba-ive-sebalja-u-galeriji-umjetnina-u-bolu/172065>, 15. 6. 2023.

<https://www.facebook.com/centarzakulturubrac/posts/285677017292985>, 5. 7. 2023.

Izložba O/sjećanja:

<https://www.facebook.com/centarzakulturubrac/posts/289274873599866>, 11. 7. 2023.

<https://www.hdlu.hr/2023/07/izlozba-o-sjecanja-u-galeriji-umjetnina-branislav-deskovic-u-bolu-na-bracu/>, 12. 7. 2023.

<https://akademija-art.hr/2023/07/12/najava-izlozbe-o-sjecanja-u-galeriji-umjetnina-branislav-deskovic-u-bolu/>, 12. 7. 2023.

<https://vizkultura.hr/autenticne-umjetnicke-interpretacije/>, 14. 7. 2023.

<https://www.culturenet.hr/hr/izlozba-troje-autora-o-sjecanja-otvara-se-u-bolu/196752>, 15. 7. 2023.

<https://www.facebook.com/centarzakulturubrac/posts/254475687334848>, 17. 7. 2023.

<https://www.facebook.com/centarzakulturubrac/posts/263847063064377>, 3. 8. 2023.

Izložba Josipa Botterija Dinija:

<https://www.culturenet.hr/hr/josip-botteri-dini-igra-koloristickih-suzvucja-u-bolu/197536>, 8. 2023.

<https://www.facebook.com/centarzakulturubrac/posts/266097279506022>, 7. 8. 2023.

<https://www.dalmacijadanas.hr/izlozba-josip-botteri-dini-odrzat-ce-se-u-galeriji-umjetnina-branislav-deskovic-u-bolu/>, 9. 8. 2023.

<https://www.facebook.com/centarzakulturubrac/posts/267801939335556>, 10. 8. 2023.

<https://boljani.info/bolska-kronika-arhiv/2023/2023--viii/2023--viii-2>, 12. 8. 2023.

<https://www.youtube.com/watch?v=B--sRyDhiXk>, 13. 8. 2023.

<https://zg-magazin.com.hr/impresivna-izlozba-josipa-botteri-dinija-u-bolu-na-bracu/>, 14. 8. 2023.

<https://www.morski.hr/obljetnice-osamdeset-godina-zivota-i-sezdeset-godina-stvaranja-josipa-botteri-dinija/>, 14. 8. 2023.

<https://www.hrvatski-fokus.hr/2023/08/51422/>, 14. 8. 2023.

<https://www.facebook.com/centarzakulturubrac/posts/270022189113531>, 14. 8. 2023.

<http://m.metro-portal.hr/botteri-na-bolu/143445>, 14. 8. 2023.

<https://fenix-magazin.de/umjetnost-na-bracu-impresivna-izlozba-josipa-botteri-dinija-u-galeriji-branislav-deskovic-u-bolu/>, 27. 8. 2023.

<https://slobodnadalmacija.hr/kultura/slikarstvo/josip-botteri-dini-80-na-pozornici-svoga-zivota-ne-bismo-smjeli-biti-statisti-lijepo-je-biti-ziv-i-ostaviti-trag-1328379>, 9. 10. 2023.

Ostalo:

<https://boljani.info/bolska-kronika-arhiv/2023/2023--i/2023--i-2>, 4. 1. 2023.

<https://boljani.info/kronika>, 21. 1. 2023.

<https://boljani.info/obavijesti-i-oglasi>, 21. 1. 2023.

[https://www.facebook.com/centarzakulturubrac/posts/pfbid02UWehyGgRivLu5hViurLXywa2xT1gyxMiNtNA213TF6oi1SUyJwSRUR7YdmUvaxhJI?_cft__\[0\]=AZU9MiiqOiPV4sclZ](https://www.facebook.com/centarzakulturubrac/posts/pfbid02UWehyGgRivLu5hViurLXywa2xT1gyxMiNtNA213TF6oi1SUyJwSRUR7YdmUvaxhJI?_cft__[0]=AZU9MiiqOiPV4sclZ)

[RVfQTz7NPhWUW7gf7GPwD6XJl2nJ7HXiNYkjFyaCykyYtXiDZ4q12ariJMRZO_jXHRqTAdb_QPdMB08Y1bYg7CVju-30b6yNcgdhPgSIyA3H-nfT7u4_aHNXW44c1XC5mLSeCUrAOT0hE1DNFIB40oVUVIFQrKo-MN0rFFMqbZlmWRFPHgvKj5zOWVyytgbSjgOI659&_tn_=%2CO%2CP-R](https://www.facebook.com/tzobol/posts/pfbid0vTgBsTaj1zUnyQCcwzo5YetH8jbGv47MB7oLvJiPAxBDDoZFWUgSAUqHvkyjdrhl?_cft__[0]=AZUjHosrNBmJa5U6r-d4AbB8JzTOqu58JV_rx2_TgUNXuJaN8nKyLDIIInaOXGpu1Gs-HBN-7vGRXD6U_el_pLYPzzu0P1FWYxaw25wNyqo1KoZ2NgEDsU9CV3cDikKIYLOMlhZJEB3Qy__jIOCHIBBvATjJmqcmlBA5wWVm2cIoROhB2tPQDT2h0Qohax1ONzkmXeJrdsXFUvb8Stkc2H-WP&_tn_=%2CO%2CP-R), 21. 1. 2023.

[https://www.facebook.com/tzobol/posts/pfbid0vTgBsTaj1zUnyQCcwzo5YetH8jbGv47MB7oLvJiPAxBDDoZFWUgSAUqHvkyjdrhl?_cft__\[0\]=AZUjHosrNBmJa5U6r-d4AbB8JzTOqu58JV_rx2_TgUNXuJaN8nKyLDIIInaOXGpu1Gs-HBN-7vGRXD6U_el_pLYPzzu0P1FWYxaw25wNyqo1KoZ2NgEDsU9CV3cDikKIYLOMlhZJEB3Qy__jIOCHIBBvATjJmqcmlBA5wWVm2cIoROhB2tPQDT2h0Qohax1ONzkmXeJrdsXFUvb8Stkc2H-WP&_tn_=%2CO%2CP-R](https://www.facebook.com/tzobol/posts/pfbid0vTgBsTaj1zUnyQCcwzo5YetH8jbGv47MB7oLvJiPAxBDDoZFWUgSAUqHvkyjdrhl?_cft__[0]=AZUjHosrNBmJa5U6r-d4AbB8JzTOqu58JV_rx2_TgUNXuJaN8nKyLDIIInaOXGpu1Gs-HBN-7vGRXD6U_el_pLYPzzu0P1FWYxaw25wNyqo1KoZ2NgEDsU9CV3cDikKIYLOMlhZJEB3Qy__jIOCHIBBvATjJmqcmlBA5wWVm2cIoROhB2tPQDT2h0Qohax1ONzkmXeJrdsXFUvb8Stkc2H-WP&_tn_=%2CO%2CP-R), 21.1.2023.

<https://www.turistickeprice.hr/bol-ce-noc-muzeja-obiljeziti-izlozbom-u-nastajanju-bol100/>, 23.1.2023.

<https://croatia-hotspots.com/2023/01/noc-muzeja-na-otoku-bracu-ove-je-godine-u-znaku-100-godisnjice-turizma-u-bolu/>, 24. 1. 2023.

<https://putopis.hr/hr/2023/01/25/18-noc-muzeja/>, 25. 1. 2023.

<https://www.dalmacijanews.hr/clanak/p0up-noc-muzeja-na-otoku-bracu-ove-je-godine-u-znaku-100-godisnjice-turizma-u-bolu#/clanak/p0up-noc-muzeja-na-otoku-bracu-ove-je-godine-u-znaku-100-godisnjice-turizma-u-bolu>, 25. 1. 2023.

<https://dalmatinskiportal.hr/zivot/-noc-muzeja--na-otoku-bracu-ove-godine-u-znaku-100--godisnjice-turizma-u-bolu/158201>, 25. 1. 2023.

[https://www.facebook.com/centarzakulturubrac/posts/pfbid06ZUphnszDrSNfRGFWwRYnrQyRwuw5hUeao8B38Z7byaFTDBrwnGo5NxKghvXvTZI?_cft__\[0\]=AZXoKwovOtZc4Ep56G_30otwewmyH9BL2zLKpXzVzTY3qxNAPQsxC2vt2Gk3CHMMXJuJ6VsBSSTRUqqUvZleMvHUJT1DCntoZuVaORJgG7pGKNMxAIyqKq9OUwOV5RU7v1qIC-qiRu43YxHIjP9bpugNjgNkUSfJdtuGmPdK3X7_UfV5Cod2Fi_fKyqPFeRFEjOGTTcTkKMyyvPLtQm06eBBa&_tn_=%2CO%2CP-R](https://www.facebook.com/centarzakulturubrac/posts/pfbid06ZUphnszDrSNfRGFWwRYnrQyRwuw5hUeao8B38Z7byaFTDBrwnGo5NxKghvXvTZI?_cft__[0]=AZXoKwovOtZc4Ep56G_30otwewmyH9BL2zLKpXzVzTY3qxNAPQsxC2vt2Gk3CHMMXJuJ6VsBSSTRUqqUvZleMvHUJT1DCntoZuVaORJgG7pGKNMxAIyqKq9OUwOV5RU7v1qIC-qiRu43YxHIjP9bpugNjgNkUSfJdtuGmPdK3X7_UfV5Cod2Fi_fKyqPFeRFEjOGTTcTkKMyyvPLtQm06eBBa&_tn_=%2CO%2CP-R), 26. 1. 2023.

<https://radio.hrt.hr/radio-split/vijesti/18-noc-muzeja-nudi-brojne-programe-10574729>, 26. 1. 2023.

http://os-bol.skole.hr/?news_hk=1&news_id=1036&mshow=663#mod_news, 26. 1. 2023.

<https://slobodnadalmacija.hr/dalmacija/otoci/soba-bez-svjetla-stajala-je-30-dinara-dodatak-za-svjetlo-2-bolski-turizam-slavi-100-godina-zavirili-smo-u-arhivu-1259955>, 27. 1. 2023.

<https://www.facebook.com/centarzakulturubrac/videos/-pripreme-za-no%C4%87-muzeja-disco-kugla-postavljena-ponesite-cipele-za-ples-/1191985534764121/>, 27. 1. 2023.

<https://www.facebook.com/tzobol/videos/762147881925551/>, 28.1.2023.

[https://www.facebook.com/centarzakulturubrac/videos/no%C4%87-](https://www.facebook.com/centarzakulturubrac/videos/no%C4%87-muzeja/700675361731361/)

[muzeja/700675361731361/](https://www.facebook.com/centarzakulturubrac/videos/no%C4%87-muzeja/700675361731361/), 28. 1. 2023.

<https://bolskiparapet.info/2023/01/28/bilo-je-veselo-sinoc-u-galeriji-deskovic/>, 28.1.2023.

[https://www.facebook.com/tzobol/posts/pfbid032qa3PucKovRwNJgsmJg3JqhVhwmUJCx4SfgqMuz5n44Gvx2UvBHd72EGrZYQcNRLI?_cft__\[0\]=AZXd9rXiukZpJg_XVRNIwrCgqdRcoQBMZ6MThjXrdZOLbMM2_pPuM3UN8jK6klmAdObGkPnB5BGSmMlfmpUMIur-5Iw5MMDP4wZuus7231sRz4eLALHFH49_UHoFUC2ffUcjQtHKHKpIJoe7r8Iolon_xD82xqMjZQomWfF0j9s2R1CwUnRO_qQ_1LMr4-](https://www.facebook.com/tzobol/posts/pfbid032qa3PucKovRwNJgsmJg3JqhVhwmUJCx4SfgqMuz5n44Gvx2UvBHd72EGrZYQcNRLI?_cft__[0]=AZXd9rXiukZpJg_XVRNIwrCgqdRcoQBMZ6MThjXrdZOLbMM2_pPuM3UN8jK6klmAdObGkPnB5BGSmMlfmpUMIur-5Iw5MMDP4wZuus7231sRz4eLALHFH49_UHoFUC2ffUcjQtHKHKpIJoe7r8Iolon_xD82xqMjZQomWfF0j9s2R1CwUnRO_qQ_1LMr4-)

[ATV3ftwJto_u6xQYvEwb15SsN&_tn_=%2CO%2CP-R](https://www.facebook.com/tzobol/posts/pfbid032qa3PucKovRwNJgsmJg3JqhVhwmUJCx4SfgqMuz5n44Gvx2UvBHd72EGrZYQcNRLI?_cft__[0]=AZXd9rXiukZpJg_XVRNIwrCgqdRcoQBMZ6MThjXrdZOLbMM2_pPuM3UN8jK6klmAdObGkPnB5BGSmMlfmpUMIur-5Iw5MMDP4wZuus7231sRz4eLALHFH49_UHoFUC2ffUcjQtHKHKpIJoe7r8Iolon_xD82xqMjZQomWfF0j9s2R1CwUnRO_qQ_1LMr4-), 29.1.2023.

<https://www.youtube.com/watch?v=oWm3TCflrnM>, 29.1.2023.

<https://bolskiparapet.info/2023/02/06/zahvala-tz-a-na-suradnji-i-pomoci-pri-organiziranju-izlozbe-u-nastajanjubol100/>, 6.2.2023.

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

- Dana 26. 1. 2023. ravnateljica Damjanović je najavila događanja u Noći muzeja u Galeriji umjetnina „Branislav Dešković“ u Bolu u jutarnjem programu Radio Brača, s poslijepodnevnom reprizom
- Noć muzeja u Galeriji umjetnina „Branislav Dešković“ u Bolu najavljena je 27. 1. 2023. u programu Radio Splita
- Dana 27. 1. 2023. ravnateljica Damjanović je najavila događanja u Noći muzeja u Galeriji umjetnina „Branislav Dešković“ u Bolu u programu Radio Dalmacije

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

Do kraja 2023. godine prodajom ulaznica evidentirana su 954 posjetitelja Galerije umjetnina Branislava Deškovića što je 17 % više od prethodne godine. Također, povećao se i broj u kategoriji posjetitelja s pravom besplatnog ulaza koji su prisustvovali otvorenjima izložbi i programskim aktivnostima Galerije.

TIP POSJETITELJA	STALNI POSTAV	POVREMENE IZLOŽBE	MUZEJSKE IZLOŽBE U DRUGIM SREDINAMA	IZDVOJENE ZBIRKE I LOKALITETI	UKUPNO STALNI POSTAV + IZLOŽBE	EDUKACIJSKI PROGRAMI	MANIFESTACIJE, OTVORENJA, PROMOCIJE, AKCIJE I DRUGI PROGRAMI (navesti koji)	NOĆ MUZEJA	MEĐUNARODNI DAN MUZEJA	UKUPNO	UKUPAN BROJ POSJETITELJA
ODRASLI (pojedinačni posjet)	189	110	0	0	299	0	215	380	0	595	894
KARTA S POPUSTOM POJEDINAČNI POSJET (djeca, mladi, umirovljenici,...)	360	0	0	0	360	0	0	0	0	0	360
GRUPE - odrasli (broj osoba)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
GRUPE - predškolski uzrast (broj osoba)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
GRUPE - osnovna škola (broj osoba)	15	0	0	0	15	0	0	0	0	0	15
GRUPE - srednja škola (broj osoba)	17	0	0	0	17	0	0	0	0	0	17
GRUPE - studenti (broj osoba)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OSOBE S INVALIDITETOM (broj osoba)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OBITELJSKA ULAZNICA (broj osoba)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
STRANI TURISTI (pojedinačno i grupno)	405	0	0	0	405	0	200	0	0	200	605
BESPLATAN ULAZ (od ukupnog broja)	32	110	0	0	142	0	415	380	0	795	937
UKUPNO:	986	110	0	0	1.096	0	415	380	0	795	1.891

15. FINANCIJE

15.1. Izvori financiranja (u %)

- RH 20%
- lokalna samouprava 65%
- vlastiti prihod 15%

16. OSTALO

Povodom Dana žena Turistička zajednica Bol u našoj je Galeriji umjetnina organizirala druženje uz obilazak “Izložbe u nastajanju [#BOL100](#)“.

NOĆ MUZEJA 2023.

Idealna prigoda za realizaciju zajedničkih ideja za dobrobit zajednice jest i organiziranje Noći muzeja. Od 2011. godine u prostorima muzeja u sastavu Centra za kulturu Brač, ali i daleko izvan njih, primjerice na trgu u Nerežišćima ili na Aerodromu Brač, predstavljene su različite otočne teme: “Vilinski Brač”, “Kako se živilo i trajtovalo”, “Herkul na Braču”, “Pustinja Blaca – od špiljske tmine do zvjezdane prašine”, “Pastirski Brač”, “Pivojmo i balojmo”, “Zoga!” itd., a za “Noć bračke škrtosti” 2012. dobili smo godišnju nagradu Hrvatskoga muzejskog društva. “Noć muzeja” na otoku Braču 2023. godine bila je u znaku 100. godišnjice turizma u Bolu. Cjelogodišnji program velike obljetnice započeo je upravo u Noći muzeja u petak 27. siječnja u Galeriji umjetnina “Branislav Dešković”. Organizatori Centar za kulturu Brač i Turistička zajednica Općine Bol predstavili su projekt “Izložba u nastajanju #BOL100”, uz bogat gastronomski i glazbeni program od 19 do 23 sata.

Glavna ideja izložbe je putem dokumenata, artefakata i svjedoka vremena prikazati razvoj turizma u Bolu. Postav otvoren u Noći muzeja samo je mali dio materijala koji svjedoče o bogatoj povijesti turizma, a kroz ovaj projekt u sljedećih nekoliko mjeseci obogaćivala se bolska stoljetna turistička priča. Riječ je o participativnoj izložbi u "konstantnom nastajanju" za koju je najvažnije bilo aktivno sudjelovanje lokalne zajednice u bilježenju priča i prikupljanju izložaka. Postav se nadopunjavao tijekom godine što je omogućilo posjetiteljima uživanje u uvijek novim izložbenim sadržajima, simbolizirajući samu regenerativnu prirodu turizma kao socio-kulturnog fenomena.

U “Noći muzeja” kao prvoj etapi bolske turističke obljetnice, svi su bili pozvani na sudjelovanje. Posjetitelji su mogli ispričati svoja sjećanja zabilježena kamerom ili donijeti

ponešto od svojih uspomena kao što su fotografije, prospekti, razglednice, značke, bedževi te ostali promotivni materijal vezan za turizam u Bolu, zatim odjeća bolskih turističkih poduzeća, servisi i pribor za jelo i ostali zanimljivi predmeti iz bogate turističke povijesti Bola. Stare fotografije i razglednice najbolji su svjedoci rađanja i stvaranja bolskoga turizma, istinski su spomenar jednoga vremena koji vjerno prikazuje povijest gostoprimstva, ljubaznosti i lijepih uspomena koje su milijuni posjetitelja u minulom stoljeću ponijeli sa sobom u svijet. Prikazuju kako se malo težačko mjesto vinulo u turističke visine i sa svojom plažom Zlatni rat prepoznatljiv je simbol, a počesto i zaštitni znak hrvatskog turizma.

Sve je počelo davne 1923., kad je na Zlatnom ratu snimljena fotografija skupine ferijalaca iz Sarajeva koji su bili smješteni u zgradi osnovne škole. Tu fotografiju Boljani ljubomorno čuvaju kao krunski dokaz da se turizam kod njih događao i prije ravno stotinu godina. Pretpostavlja se da su turisti dolazili i ranije, ali nigdje nisu službeno evidentirani. U to vrijeme u Bolu se osniva nekoliko pansiona, od kojih je najpoznatiji "Vidošević", koji je poslovao sve dok ga nije nakon Drugog svjetskog rata zadesila sudbina nacionalizacije. Bilo je to 1948., kad je Mjesni narodni odbor utemeljio Hotelsko poduzeće "Zlatni rat". HOTEL 'BIJELA KUĆA' U turističkom vremeplovu ostalo je zapisano kako je Bol već u ljeto 1929. godine primio 127 domaćih i 48 inozemnih gostiju, a nakon ljeta 1936. u tom je ljetovalištu izbrojeno 1114 inozemnih i 2283 domaća noćenja. Gotovo je nezamislivo da je to mjesto na južnoj strani škoja još 1920. imalo brodsku vezu s Trstom i dvaput dnevno liniju za Split. Uz to je tridesetih godina 20. stoljeća na Zlatnom ratu bila i pista na koju je slijetao hidroavion koji je letio na liniji Prag – Split – Bol. Bilo je to 60 godina prije otvaranja zračne luke Brač. Važna godina bila je 1963., kad je nekadašnji učenički dom pretvoren u hotel "Bijela kuća", a nakon njega počela je snažna hotelska izgradnja. Bol je 1965. dobio priznanje kao najbolje turističko mjesto na Jadranu, a od tada je u raznim kategorijama bio čak 19 puta proglašen laureatom hrvatskog turizma. Prvo veliko priznanje osvojio je u konkurenciji 60 mjesta na Jadranu, a u čast tome bilo je priređeno veliko narodno veselje uz vatromet, o kojemu svjedoci i danas rado pričaju. Za razvoj bolskog turizma od velike je važnosti bilo priključenje na elektroenergetski sustav Dalmacije (1957.), priključenje na regionalni vodovod (1976.) i dovršenje asfaltiranja ceste koja je Bol spojila sa Supetrom (1979.). I danas ima dosta onih koji se sjećaju kako su u šezdesetim i sedamdesetim godinama prošlog stoljeća u hotelske sobe gostima, u nedostatku vode, nosili mineralnu vodu za jutarnje umivanje. Zbog toga je bio kupljen i brod vodonosac da bi ublažio ljetnu nestašicu vode.

"Ljubav je Bol, a Bol je na Braču" – popularan je slogan kojim su se pozivali turisti. Mnoge ljetne ljubavi započele su upravo ovdje, neke su i nastavljene, pa čak i okrunjene brakom. Jedan

je od rijetkih koji može svjedočiti tom romantičnom razdoblju turizma 89-godišnji Pjerin Jugović. On se rado prisjeća kako se goste dočekivalo i ispraćalo uz pjesmu i gitare na Velom mostu, kako su se skokovima s lanterne pozdravljale djevojke, kao pozivnica da ponovno dođu, kako su u kaićima na vesla vozili goste, a posebice svoje simpatije, i još štošta drugo, pa i ono kako su ih nazivali galebovima...– Svega je u to vrijeme falilo, imali smo prazne pijate i male stolove, ali veliko srce – ističe Jugović.

Ovo je prilika da uputimo riječi zahvale mnogim znanim i neznanim Boljanima koji su u minulom stoljeću uz puno truda, znoja i rada, ali najviše ljubavi, nesebični i samozatajno gradili svoj turistički Bol, koji se već desetljećima nalazi u samom vrhu hrvatskog turizma – kazao je direktor Trutanić. Postoje mjesta koja su lijepa, kojima se divimo, koja se vole i koja se nose zapisana u srcu. Jedno od njih je turistički Bol.

Sudionici Noći muzeja imali su priliku kušati neka od jela iz ponude čuvenog bolskog “Pansiona Vidošević” 1941. godine koje je pripremio kuhar Josip Eterović, a učenici Srednje škole Bol počastili su ih maštovitim tradicionalnim jelima na novi način. Kroz glazbeni vremeplov posjetitelje je provela bračka klapa “Kuroj” i u svom eklektičnom stilu - DJ Mathew Bee. Popratni program odvijao se u Galeriji Centra za kulturu Bol gdje se je bez prestanka prikazivao film “Čiči - biči: Bolski turizam u doba korone” autora Ivice Jakšića Čokrića Pukota, najgorljivijeg borca protiv turizma.